

Universitätsbibliothek Paderborn

**Symma Totius Theologiæ S. Thomæ Aquinatis, Doctoris
Angelici Ordinis Prædicatorum**

Tertiæ Partis Volumen Secundum

Thomas <von Aquin, Heiliger>

Romae, 1619

Vtrum remaneat forma substantialis panis? 6

urn:nbn:de:hbz:466:1-38725

*Vtrum facta consecratione, remaneat in hoc sacra-
mento forma substantialis panis?*

Ad sextum sic proceditur. Videtur, quod facta consecratione, remaneat in hoc sacramento forma substantialis panis. Dicunt enim *, quod facta consecratione, remanent accidentia. Sed cum panis sit quoddam artificiale, etiam forma eius est accidentis. Ergo remanet facta consecratione.

¶ 2 Præterea, Forma corporis Christi est anima: dicitur enim in 2. de anima †, quod anima est actus corporis Physici, potentia vitam habentis. Sed non potest dici quod forma substantialis panis converatur in animam. Ergo videtur, quod remanear facta consecratione.

¶ 3 Præterea, Propria operatio rei sequitur formam substantialem eius. Sed illud quod remanet in hoc sacramento, nutrit, & omnem operationem facit, quam faceret panis existens. Ergo forma substantialis panis remanet in hoc sacramento facta, consecratione.

S E D contra, Forma substantialis panis est substantia panis. Sed substantia panis conuertitur in corpus Christi: sicut dictum est *. Ergo forma substantialis panis non manet.

RESPONDEO dicendum, quod quidam posuerunt, quod facta consecratione non solum remanent accidentia panis, sed etiam forma substantialis eius. Sed hoc esse non potest. Primo quidem, quia si forma substantialis panis remaneret, nihil de pane conuerteretur in corpus Christi, nisi sola materia. Et ita sequeretur quod non conuerteretur in corpus Christi totum, sed in eius materiâ; quod repugnat forma sacramenti, qua dicitur, hoc est corpus meum. Secundo, quia si forma substantialis panis remaneret aut remaneret in materia, aut à materia separata. Primum autem esse non potest: quia si remaneret in materia panis, tunc tota substantia panis remaneret: quod est

*art. 2. hu-
iis quas.* est contra prædicta. In alia autem materia remane-
nere non posset: quia propria forma non est nisi in
propria materia. Si autem remaneret à materia sepa-
rata, jam esset forma intelligibilis atque, & etiæ intel-
ligens: nam omnes formæ à materia separatae, sunt
tales. Tertio, esset inconueniens huic sacramento.
art. præst. Nam accidentia panis in hoc sacramento remanent,
ut sub eis videatur corpus Christi: non autem sub
propria specie, sicut supra dictum est*. Et ideo di-
cendum est, quod forma substantialis panis non
remanet.

Ad primum ergo dicendum, quod nihil prohibet
arte fieri aliquid, cuius forma non est accidens, sed
forma substantialis: sicut arte possunt produci ranæ,
serpentes: talem enim formam non producit ars vir-
tute propria, sed virtute naturalium principiorum. Et
hoc modo producit formam substantialiem panis vir-
ture ignis decoquenteriam ex farina & aqua,
confectam.

Ad secundum dicendum, quod anima est forma
corporis, dans ei totum ordinem esse perfecti, scilicet
esse & esse corporeum, & esse animatum: & sic
de alijs. Conuertitur igitur forma panis in formam
corporis Christi, secundum quod dat esse corporeum;
non autem secundum quod dat esse animatum tali anima.

Ad tertium dicendum, quod operationum panis,
quædam consequuntur ipsum ratione accidentium,
sicut immutare sensum. Et tales operationes inueniuntur
in speciebus panis post consecrationem, propter
illa accidentia, quæ remanent. Quædam autem opera-
tiones consequuntur panem, vel ratione materiæ, si-
c ut quod conuertatur in aliquid; vel ratione formæ
substantialis, sicut est operatio consequens speciem
eius; puta quod confirmat cor hominis. Et tales
operationes inueniuntur in hoc sacramento: non
propter formam vel materiam quæ remaneat: sed
quia miraculosè conferuntur ipsis accidentibus, ut
infra dicetur †.

A.R.